

Úsporná transkripce anglické výslovnosti

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D.¹

1995 - 2017

Prolog

Obejděte si deset dospělých lidí, kteří již umějí anglicky, a položte jim prostou otázku: Proč se anglické zájmeno "I" (já) čte [aj]? Předpokládám, že pokud se nepohybujete mezi lingvisty, tak většina odpovědí bude stylu: "Protože proto." Správná odpověď ale zní: Protože písmeno I se v angličtině a podle anglické abecedy jmenuje [ai]. Proto se učíme anglickou abecedu, abychom věděli, že Angličan vnímá W [dabl jů] jako zdvojené U, ne zdvojené V jako v češtině. Tato logika je zřejmá ve slově dew [djů] rosa.

Toto běžné nepochopení souvislosti psaným anglickým textem a jeho výslovností vede k bezduchému biflování: Prostě musím se naučit, že tento nesmyslný shluk hlásek odpovídá tamtomu nesmyslnému shluku písmen. To ale představuje zbytečné týrání dětí.

Jakmile žáci jsou schopni analytického rozboru psaného textu, tedy kolem puberty, můžeme jim názorně ukázat, že vyslovování písmen má svou logiku. To následně vede k rychlejšímu učení a intuitivnímu vhledu u většiny slov.

Z této logiky vychází příložený článek, který popisuje úspornou transkripci anglické výslovnosti, která naučí žáky vidět anglické slovo tak, jak se na něj dívá rodilý mluvčí. Například slovo "cage" našinci nijak nepřipomíná zvuk "kejdž", ale rodilý Angličan se podívá a řekne si čtyři písmena své abecedy: "kej ej dží i" a jen tyto hlásky mu podle psychologických zákonů asociací vyvolají slovo cage - klec. Tento pohled na anglický text my prostě nemáme, ale pomocí příložené metody si jej můžeme osvojit.

Metoda má kromě tohoto intuitivního vhledu i další výhody. Zejména úsporu místa a zkvalitnění výslovnosti znělých hlásek, která je v angličtině dost odlišná od pravidel spodoby v češtině.

---

¹ PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D.
jeronym.klimes@seznam.cz
www.klimes.us

Úvod

V laické veřejnosti se často můžeme setkat s názorem, že psaná forma anglických slov v podstatě nesouvisí s jejich výslovností. Tato domněnka je umocňována fonetickou transkripcí ve slovnících, která způsobuje, že člověk se učí zvlášť vyslovovat a zvlášť psát. Žáci pak mívají sklon psát foneticky.

V angličtině sice existují zásady pravidelné výslovnosti, ale ta jsou jednak složitá a k tomu počet výjimek je tak velký, že se běžnému uživateli nevyplatí se všechna tato pravidla učit.

V tomto článku navrhuji vyučovací metodu, která vychází z faktu, že každé písmeno v anglické abecedě se obvykle čte dvěma, maximálně třemi způsoby. (Vyjímkou jsou pouze 'a' a 'o', které mají čtyři varianty.)

Tato metoda má řadu výhod:

1. Hlavní předností je sjednocení grafické a fonetické stránky řeči. Žáci pak zpravidla přestávají mít problémy s psaním a čtením anglického textu, neboť představa psaného slova je automaticky spojena s jeho fonetickou stránkou a naopak. Tím je jim usnadněna cesta k cíli: Naučit se v jazyku myslet. (Viz Závěr, tabulka 3)
2. Přepsáním výslovnosti si uvědomíme u každého slova, které písmeno se čte a jak se čte, popřípadě, které hlásky jsou němé.
3. Pomocí pěti značek jsme schopni zaznamenat přesnou výslovnost anglického slova, aniž bychom museli opisovat fonetickou transkripci. Výsledek je úspora místa. Například v souvislém anglickém textu můžeme na okraj stránky napsat český význam a pod slovo si vyznačit jeho přesnou výslovnost. Další výhody jsou uvedeny v závěru této práce.

Mezi nevýhody této 'metody' patří, že ne vždy respektuje výslovnost skupiny hlásek, například jestliže se skupina 'ea' například ve slově sea čte jako [i:], tato metoda zaznamenává pouze výslovnost 'e' jako [i:] a považuje 'a' za němé. Proto tato metoda není vhodná pro záznam výslovnosti ve slovnících a odborných publikacích.

Pouze zdánlivou nevýhodou je namáhavost analýzy prvních slov nebo slov, která jsou dlouhá či složitá, protože právě touto analýzou dospíváme k pochopení výslovnosti anglického slova, které se pak takto lépe pamatuje.

Podle vlastních pedagogických zkušeností doporučuji učit žáky této metodě, až když zvládlí základy výslovnosti angličtiny, základní slovní zásobu a dokonale ovládají klasickou transkripci slov. Časově odhaduji ne dříve než za dva roky učení. Protože tato metoda předpokládá analýzu a následnou syntézu slova, nepovažuji za vhodné ji používat před 13. rokem věku dítěte.

Z didaktických důvodů není účelné vyložit celou metodu za jednu vyučovací hodinu, neboť látku je třeba se žáky postupně procvičovat. Následující popis rozčleňuje jednotlivé kroky tak, aby jejich výklad a následné procvičení nezabralo více než čtvrt hodiny.

Úvodní lekce

Požádáme žáky, aby během pěti minut vyhledali způsoby, jakými se v anglických slovech vyslovují samohlásky mezi dvěma souhláskami, tedy ve tvaru:

souhláska - samohláska - souhláska

Těchto možností není mnoho a žáci nakonec dospějí k následující tabulce:

Písmeno	Výslovnost
A	a, ei, æ, o, ə
I	i, ai, ə
E	e, i, ə
O	o, əu, a, u, ə
U	u, ju, a, ə

Žáci někdy chybně interpretují [æ] jako [e].

Pak je požádáme, aby rovnou čarou (—) podtrhli ta písmena, která se vyslovila jako v české abecedě, a vlnovkou (~) ta, která byla vyslovena tak, jak se spellují v anglické abecedě. Stříškou (Λ) podtrhnou redukovanou výslovnost. Pokud se písmeno nečetlo, tak jej symbolicky škrtnou křížkem (×). Pak se s nimi domluvíme na použití přeškrtnlé vlnovky, tildy (+) u písmen A, O, U vyslovených jako [æ, a, a]. Tím žáci znají v kostce celou metodu. V sešitě mají následující tabulku:

A	a, ei, æ, o, ə — ~ † Λ
E	e, i, ə — ~ Λ
I	i, ai, ə — ~ Λ
O	o, əu, a, u, ə — ~ † Λ
U	u, ju, a, ə — ~ † Λ

Na tento úvodní náhled navazuje již soustavný výklad:

1. Lekce - Základní pravidlo

Předpokládejme, že žáci ovládají spellování, pokud ne, je vhodné je zopakovat a procvičit.

V anglickém slově podtrhneme rovnou čarou (—) písmena, které se čtou stejně jako v české abecedě a vlnovkou (~) podtrhneme písmena, které se vyslovují podle anglické abecedy. Písmeno, které se nečte se označí křížkem (×).

Příklady:

Slovo bit [bit] přepíšeme jako bit. Podobně slovo bite [bait] se přepíše jako:

bit   bite
—   —~—x

V angličtině se 'i' vyslovuje jako [ai], proto jsme jej podtrhli vlnovkou. Koncové 'e' je němé, proto je označeno křížkem.

Ve slově snake [sneik] se 'a' čte anglicky, proto jej přepíšeme takto:

snake
—~—x

smoke [sməuk] - 'o' má anglickou výslovnost, tedy:

smoke
—~—x

Další příklady:

he [hi:]   he

—~

jail [džeil]   jail   V angličtině se 'j' jmenuje [džei], tedy čteme [dž]

~x—

often [ofn]   often

—xx—

Problematické hlásky

'C' se v angličtině nikdy nevyslovuje jako [c], ale jako [k], nebo podle anglické abecedy jako [s], proto úmluvou budeme psát:

c [k]   c [s]
—   ~

Například:

context [kontekst]   case [keis]   face [feis]
—   —~—x   —~—x

Písmeno y [wai] čteme buď česky jako [i], nebo anglicky jako [ai]:

y [i]   y [ai]
—   ~

Například:

tiny [taini]   de'ny [di'nai]   Apostrof označuje hlavní přízvuk, jak
—~—   —~ —~   je obvyklé v klasickém přepisu.

Mezi další problematickou hlásku patří w [dabl ju:] V doslovném překladu to tedy znamená dvojité 'u' a ne dvojité 'v', jak jsme zvyklí v češtině. W se opravdu často čte jako anglické 'u', proto jeho výslovnost budeme zaznamenávat následovně:

W [obouretné w]   w [ju]
—   ~

Například:

few [fju]   new [nju]
—x~   —x~

Zvláštní výslovnost má 'n', někdy se vyslovuje jako v češtině, pak je podtrženo rovnou čarou, nebo se vyslovuje nazálně (ŋ), pak jej potrháme dvojíte:

pink [pɪŋk]
 —=

2. Lekce - Hlásky s trojí výslovností a redukováná výslovnost

Hlásky s trojí výslovností jsou a, o, u, y. Vyslovují se:

- jako v češtině, tj. [a, o, u, i]
- jako v angličtině, tj. [ei, əu, ju, ai]
- často se však čtou jako [æ, a, a, j]. Tento způsob výslovnosti budeme zde nazývat *druhou anglickou variantou* a jako značku budeme používat přeškrtnou vlnovku (+).

Tabulka č. 1: Výslovnost a, o, u, y

	Česká výslovnost —	Anglická výslovnost ~	Druhá anglická varianta +	Vyjímky
A	a [a] —	a [ei] ~	a [æ] +	a [o] o
O	o [o] —	o [əu] ~	o [a] +	o [u] u
U	u [u] —	u [ju] ~	u [a] +	
Y	y [i] —	y [ai] ~	y [j] +	

Příklady:

past [pa:st] ——	tale [teɪl] —~x	bat [bæt] —+—
more [mo:] —xx	so [səu] —~	trouble [traʊbl] —x+—x
put [put] ——	suite [sju:t] —~x—x	but [bat] —+—
family [fæmili] —+——	my [maɪ] —~	yard [jɑ:d] +—x—

Nejvíce rozdílných způsobů výslovnosti mají 'a' a 'o'. Zavedeme si pro ně dva pomocné symboly, které se však používají zřídka.

'A' se někdy vyslovuje jako [o]. Zejména předchází-li 'w', nebo následuje-li 'l'. V těchto případech napíšeme malé 'o' pod dané písmeno.

Příklady:

want [wɒnt] —o—	all [ɔ:l] o—
--------------------	-----------------

Podobně 'o' se někdy čte jako [u], pak napíšeme malé 'u' pod dané písmeno.

Příklady:

who [hu:]   move [mu:v]
 x-u   -u-x

Jakákoliv hláska nebo skupina hlásek může být redukována na [ə]. Tuto výslovnost označíme stříškou (Λ), která může překrývat i několik písmen.

Příklady:

her [hə:]   peer [piə]   per'fect [pə'fekt]   lighter [laitə]
 -ΛΛ   -~ΛΛ   -ΛΛ   _____   -~x-x-ΛΛ

Obvykle však píšeme zjednodušeně:

lighter [laitə]   per'fect [pə'fekt]
 -~x-Λ   -Λ   _____

Tímto jsme vyložili všechny druhy značek používaných touto metodou. V příloze je přehledná tabulka ukazující výslovnost všech písmen abecedy.

3. Lekce - Spřežky a délka samohlásek

Doposud jsme délku samohlásek nezaznamenávali, nicméně může ji vyznačit prostým zdvojením značky, která odpovídá druhu výslovnosti:

a [a:]   castle [ka:sl]   'a' se vyslovuje jako v češtině, ale dlouze.
 =   ==x-x
 e [i:]   peanut [pi:nat]   'e' se vyslovuje podle anglické abecedy, ale
 =   ==x-   dlouze.

Místo zdvojené vlnovky (≈) můžeme používat znaku nekonečna (∞), jakoby dvou vlnovek. Podobně bychom mohli mít přeškrtnuté nekonečno či znak nerovná se (≠), který by označoval druhou anglickou variantu (≠) s dlouhou výslovností.

Mezi základní spřežky v angličtině patří ch, ph, sh, au, oo, ee, qu a digraf th, o kterém bude řeč později. Tyto skupiny se v angličtině nikdy nevyslovují jako v češtině, proto vlnovkou budeme označovat jejich *krátkou* pravidelnou výslovnost: sh [š], ph [f], oo [u], ee [i], ng [ŋ], au [o], qu [kw]. Dlouhou (resp. znělou) výslovnost budeme označovat dvojitou vlnovkou (≈) či nekonečnem (∞).

Digraf 'ch' se může chápat dvojím způsobem, buď jako spřežka, pak se vysloví jako [č] a označí se vlnovkou pod oběma písmeny, nebo dvojice písmen, kde 'c' se vysloví jako [k] a 'h' je němé. Označí se:

ch [č]   ch [k]
 ~   -x

Příklady:

shave [šeiv]	či prostěji:	shave [šeiv]	she [ší]
~ ~-x		~ -x	~ ≈
phi'losopher [fi'losəfə]		autobi'ography, [,o:toubai'ogrəfi]	
~ - _____Λ ~ Λ		~ -~ ~ - _____Λ ~ -	
room [ru:m]		book [buk]	door [do:]
- ~ -		- ~ -	=====x
architect [a:kitekt]		chat [čæt]	ar'chaik [a:'keiik]
=x-x-_____		~ + -	=x -x ~ -

4. Lekce - Digraf 'th' a znělost souhlásek

Tato lekce bývá nejtěžší, neboť musíme žáky naučit rozlišovat párové hlásky podle znělosti.

Souhlásky dělíme podle znělosti na znělé a neznělé a dále na párové a nepárové. Pro žáky používám poněkud nepřesnou definici, že *na vyslovení znělé hlásky musí použít hlasivky*. U neznělých hlásek nemusí hlasivek použít, i když mohou. Párové hlásky se liší pouze znělostí, tedy postavení mluvidel a pohyb jazyka se nemění.

Požádáme žáky, aby si položili ruku na krk a pokusili se vyslovovat (zašeptat) neznělé hlásky (s, p, f, k) bez použití hlasivek, tj. aby rukou na krku nepocítili při vyslovení hlásky vibrace. Pak je požádáme, aby se pokusili vyslovit jejich párové znělé protějšky (z, b, v, g) rovněž bez použití hlasivek avšak tak, aby byl zřetelný rozdíl mezi nimi ('s' versus 'z', 'k' versus 'g' ap.) Když zjistí, že to nejde, můžeme přistoupit k vysvětlení definice znělosti souhlásek a jejich dělení. V následující tabulce jsou pro orientaci uvedeny kromě anglických fonémů i české.

Tabulka č. 2 - Dělení souhlásek

párové	neznělé	p	c	t	f	k	s	š	č	x	θ
	znělé	b	dz	d	v	g	z	ž	dž	gz	ð
nepárové		h, j, l, m, n, r, ř									

Zvláštní pozornost si zaslouží "dvojhlasika" x [ks], která se často spodobuje, asimiluje na znělé [gz], například exam [ig'zæm].

Angličtina mnohem více než čeština zachovává znělost koncových hlásek, ba dokonce ji zdůrazňuje. Bohužel pro nás Čechy, toto rozdílné vnímání znělosti hlásek v angličtině rozhoduje o významu anglických slov, proto se musejí žáci naučit věnovat znělosti zvýšenou pozornost. Spodobu souhlásky na její párovou variantu budeme značit stejně jako délku samohlásky, tj. zdvojením značky.

s[s], ale s[z]	c[k], ale c[g]
—	—
z[z], ale z[s]	c[s], ale c[z]
—	—
k[k], ale k[g]	f[f], ale f[v]
—	—
g[g], ale g[k]	v[v], ale v[f]
—	—

Příklady:

house [hauz] - ubytovat, ale house [haus] dům

—+—x

—+—x

cruise [kru:z]

Evans [evənz]

—=x=x

—Λ=

eXam [ig'zæm]

X - ručně dopsaný přízvuk doprostřed x
označuje, že důraz je na „z“ a ne na „g“.

~+—

Jednou z hlásek, která Čechům dělá největší potíže, je párová hláska th [θ] a její znělá varianta [ð]. Rozdíl mezi nimi je pouze ve znělosti, tzn. postavení mluvidel je v obou případech stejné, ale při [θ] nepoužíváme hlasivky a při vyslovení [ð] ano.

Nejjednodušší metoda, jak naučit žáky správnou výslovnost těchto hlásek, předpokládá, že žáci překonají ostych a lehce stisknou špičku jazyka mezi přední zuby, což si můžeme lehce ověřit pohledem. A pak je požádáme, aby vyslovili nějakou znělou, resp. neznělou hlásku, např. 's' a 'd'. Nejtěžším úkolem pro žáky však stále je vystrčení jazyka z úst. (Snad díky české uzavřené povaze.)

Neznělou výslovnost 'th' v textu zaznamenáváme vlnovkou a znělou výslovnost dvojitou vlnovkou či znakem nekonečna.

Příklady:

that [ðæt]   this [ðis]   think [θɪŋk]   thought [θo:t]
 ≈ +-   ≈ —   ~ —=   ~ = ∞ -

5. Lekce - Pravidelné koncovky a zjednodušený zápis

S rostoucí jazykovou zkušeností se ztrácí potřeba zaznamenávat výslovnost každého písmena, proto značkami můžeme podtrhnout toliko nejisté hlásky, např.

past [pa:st]
 =

značí, že slovo se vysloví [pa:st] a ne [pæst, peist, po:st, peəst, past] či jinak. Podobně dostatečně srozumitelné jsou zápisy:

in'side [in'saɪd]   tackle [tækəl]
 ~   +
 break [breɪk]   crumbling [krʌmblɪŋ]
 x~   +

Zde je již úspora času a místa dostatečně zřetelná na první pohled a ze záznamu je jasné, že s mírnou nápovědou žák již vidí anglické slovo stejně jako rodilý mluvčí.

Podobně složeniny, ve kterých známe jedno slovo nemusíme zaznamenávat celé, ale dlouhá vlnovka pod jednou částí značí známou výslovnost. Například ve slově

lazy-bones [leɪzɪbəʊnz] - lenoch
 ~ — —

dlouhá vlnovka pod slovem bones značí, že víme, jak se toto slovo vyslovuje.

Stejnému zjednodušení podléhají i všechny pravidelné koncovky. Dlouhá vlnovka pod nimi značí pravidelnou výslovnost a dvojitá dlouhá vlnovka znělou výslovnost.

-age [ɪdʒ] (podst. jm.)	image [ɪmɪdʒ]
~	— ~
-tion [ʃn]	con'viction, [kən'vɪkʃn]
~	Λ — —
-sion [ʃn] ale -sion [ʒn]	mansion [mænʃn]
~	+ ~
	con'vulsion, [kən'vʌlʃn]
	Λ —

-ture [čə]

-dure [džə]

future [fju:čə]

pro'cedure [prə'si:džə]

Analogicky jako ‚d‘ je znělá párová hláska k ‚t‘, tak koncovka -dure, vyslovováno jako [džə], je znělá varianta k -ture [čə]. Spřežka ‚dž‘ totiž označuje znělou hlásku k neznělému ‚č‘.

V podstatných a přídavných jménech:

-ate [it]

-are [eə]

-all [o:l]

private [praivit] soukromý

bare, rare

all, small

Ostatní koncovky: -er, -or, -less, -ness, -able, -ible, -ous, -ing, -ate [eit] u sloves ap. je možno zaznamenat pomocí našich značek, proto si nemusíme pamatovat jejich pravidelnou výslovnost.

6. Lekce - Pomocné prostředky, omezení metody a vývojové trendy ve výslovnosti angličtiny

Zmíněnými pomůckami jsme schopni zaznamenat přesnou výslovnost přes 95 % anglických slov, což je dostačující pro praktické účely. (Například k zaznamenání výslovnosti do knihy, kde je úzké řádkování a malé okraje.) Přesto však existují slova, které se vymykají této metodě, kde je vhodnější je zaznamenat klasickou metodou. Je rovněž možné, že si čtenář vymyslí své pomocné značky, které umožní zápis i těchto slov, která jsou někdy cizího původu. Příklady:

luxurious [lag'žueriəs] "x" je čteno zněle [gz], ale přesto není jak
~??—^— zaznamenat [ž] a [uə]

Vyslovuje-li se někdy 'c', 's' jako [š] nebo [ž] je možno napsat nad 'c' či 's' háček. Totéž je možno využít u dvojhlasý x [ks, kš], i když vznikne komické ť:

chandelier [šændə'liə] čhande'lier

chauffeur [šoufə] čhauffeur

Zde však použití této metody ztrácí názornost, proto je lépe použít klasický zápis a pamatovat si, že se jedná o francouzskou výslovnost. Stále je třeba mít na paměti, že toto není lingvistická či fonetická metoda ale pedagogická, která má naučit žáky anglicky myslet.

Angličtina se jako každý jazyk vyvíjí, i dnes můžeme pozorovat jisté vývojové trendy ve výslovnosti angličtiny.

Jmenovitě 't' se někdy vyslovuje jako [č], a 'd' jako [dž], což jsou jejich znělé protějšky. Tento trend je patrný především v hovorové angličtině např. tune [tju:n] se někdy vysloví jako [čju:n],

nebo individual [indi'vidjuəl] se stále častěji přepisuje jako [indi'vidžuəl] ap. Dále sřetneme tento vliv u pravidelných koncovek, viz lekce 5. lekce.

Tuto výslovnost budeme zaznamenávat přeřkrtlou vlnovkou:

tune [tju:n]	tune [čju:n]
—~—x	+~—x
indi'vidual [indi'vidjuəl]	indi'vidual [indi'vidžuəl]
—— —~Λ—	—— —+Λ—

Další zásady

Často slyšíme, že žáci píší anglický text tak, že si jej zároveň česky předříkávají: ri-g-h-t, lan-gua-ge ap. Je tedy vhodné přimět je při zkoušení slovíček, aby slovo napsali na tabuli a zároveň je slabikovali anglicky:

Říkají	[ə]	píší	'oc',
	[kei]		'ca'
	[žn]		'sion'

Další užitečnou zásadou při výuce angličtiny je důsledně *nevyslovovat* redukované 'r', třebaže je americká angličtina jemně vyslovuje. Důvodem k tomu je psychologická zkušenost, že když slyšíme slovo s redukovaným 'r' percipujeme je bez tohoto 'r'. To znamená, že jestliže Angličan řekne [sma:t], my nevnímáme toto slovo jako [sma:rt] ale [sma:t], a pak marně vzpomínáme, co vlastně znamenalo slovo 'smát'.

Stejným psychickým mechanismem percipujeme slyšené [ə] jako 's' a [δ] jako 'd', [w] jako 'v' ap. Nejlepší cestou, jak se naučit rozlišovat tyto hlásky ve slyšeném textu, je jejich důsledné vyslovování.

Mezi další zásady, které zrychlují učební proces, patří pouhá dovednost zopakovat slyšenou nebo přečtenou větu z paměti, neboť to bez nejmenších problémů dokážeme v češtině. Na to vzápětí navazuje nahrazování a obměňování jednotlivých větných členů.

Žák například přečte větu: When I met him, he was wet. Požádáme jej, aby ji zopakoval z paměti a přeložil. Pak ji obměňoval: Když jsem ho potkal, byl suchý. Když jsem ji potkal, byla divná. A tak dále.

Závěr

Ukázaná metoda má tři zásadní přednosti:

- zvyšuje jistotu při psaní a čtení anglického textu a podporuje tzv. myšlení v jazyku,
- je úsporná na místo, takže ji můžeme používat pro zápis výslovnosti do souvislého tištěného textu,
- je stejně přesná jako klasický zápis u naprosté většiny slov.

Na ukázce ze slovníčku vidíme, že chybí střední sloupec s fonetickou transkripcí. Žáci tedy při psaní a čtení textu si nemohou tento zápis vybavit ani představit a tím se podstatně redukuje počet chyb, které byly způsobeny fonetickým zápisem textu.

Tabulka č. 3 - Ukázka strany slovníčku

pint ~	pinta (0,57 l)
platform + =x	nástupiště
a'bate ^ ~	(o bouři, větru) polevit
gadfly -+ ~	střeček
mag'nanimous ^ + - ^	velkomyslný
haberdasher's ^ + ~	obchod textilní galanterií
jacket ~+ ~	1 kabát, sako; 2 slupka

- Žák je dále schopen o každém písmenu v anglickém slově říci, zda se čte a popřípadě jak.
- Zároveň je schopen odhadnout, kolika způsoby by se mohlo napsat nějaké slyšené anglické slovo, a pak tyto varianty hledat ve slovníku.
- Metoda může sloužit pro zkratkovitý zápis výslovnosti v souvislém anglickém textu, kde není místo na zaznamenání obojího, jak výslovnosti, tak i významu slova klasickým způsobem.
- Žáci přesně znají hláskování, spelování anglické abecedy.
- Ve srovnání s jinými metodami [3, 4] klade tato metoda minimální požadavky na znalosti žáka. Žák nemusí znát žádná pravidla pravidelné výslovnosti, stačí mu umět spelovat anglickou abecedu, znát rozdíl mezi znělou a neznělou hláskou a umět vyslovit sedm pravidelných koncovek.

Ukázka

Na následujícím smyšleném citátu z Ezechiela (film Pulp fiction) si můžete sami vyzkoušet, že tato metoda umožňuje přesně zapsat výslovnost i náročného textu:

JULES:

There's a passage I got memorized, seems appropriate for *shodný*
this situation: Ezechieł 25:17. "The ^{cesta} path of the righteous man *spravedlivý*
obkličena is beset on all sides by the inequities of the selfish and the *nespravedlnost*
zlý tyranny of evil men. Blessed is he who, in the name of *poříknaný*
milosrdnost charity and good will, shepherds the weak through the *past*
údolí valley of darkness, for he is truly his brother's keeper and *semot*
sdracný the finder of lost children. And I will strike down upon thee *sebe*
msta with great vengeance and furious anger those who attempt *zavřít*
obráti to poison and destroy my brothers. And you will know my *semot*
name is the Lord when I lay my vengeance upon you." *Pán*

Použitá literatura

- [1] Dušková L. a kol.: Mluvnice současné angličtiny, Akademie, Praha, 1988
- [2] Havránek B., Jedlička A.: Česká mluvnice, SPN, Praha, 1981
- [3] Krámský J.: Školní mluvnice anglického jazyka, SPN, 1979
- [4] Poldauf I.: Česko-anglický slovník, SPN, Praha, 1990

Příloha č. 1 - Tabulka výslovnosti všech písmen

	Písmeno podtržené danou značkou se vysloví:						
	—	~	+	=	≈ (∞)	≠	vyjímky
A	a	ei	æ	a:		æ:	a [o] o
B	b			p			
C	k	s		g	z		
D	d		dž	t		č	
E	e	i		e:	i:		
F	f			v			
G	g	dž		k			
H	h						
Ch		č					ch [k] -x
I	i	ai		i:			
J	j	dž					
K	k			g			
L	l						
M	m						
N	n			ŋ			
O	o	əu	a	o:	ə:u	a:	o [u] u
P	p			b			
Q	kw			k			
R	r						
S	s			z			š [š], š̄ [ž]
T	t		č	d		dž	
U	u	ju	a	u:	ju:	a:	
V	v			f			
W	w	ju			ju:		
X	ks			gz			ḫ [k's], ḫ̄ [g'z] ḫ̄ [kš]
Y	i	ai	j	i:			
Z	z			s			
TH		θθ		ð	ð		

Příloha č. 2 - Přehled hlavních symbolů

krátká	dlouhá samohláska (párová souhláska podle znělosti)	
—	=	výslovnost podle české abecedy
~	≈, ∞	výslovnost podle anglické abecedy
+	≠	druhá anglická varianta
Λ	Δ	redukováná výslovnost [ə]
x		němá hláska
', ,	např. ḫ	hlavní a vedlejší důraz